

lies down on his hard bed, and she gets to work with confident strokes of her small brown hands. They chat about this and that. Jung likes doing massages for Steven van den Biot; he has a good body, he looks after it [8, с. 71] – Стивен полюбляє ніжиться у ванні (*falls into a deep bath*), після якої його розслабляють масажем. Він має «добре тіло» (*a good body*), доглядає за ним (*he looks after it*). Поширена серед урбанізованих освічених успішних чоловіків, які не цураються публічного простору, новітня маскуліність репрезентує традиційну гетеросексуальність і водночас не претендує на образ гіпермаскулінізованого мачо.

Маскулінні образи постмодерністської прози втілюють як стереотипні суспільні настанови про біологічних чоловіків та їх соціокультурні атрибути, продиктовані патріархатною мораллю, так і представляють «нового чоловіка», сформованого світоглядними зрушеннями ХХ – початку ХХ століть. Вербальні коди дозволяють виокремити маскуліність як ознаку гендерної ідентичності персонажа.

### Список використаних джерел

1. Бурейчак Т. Гегемонія чоловіків: від теорії до практики /Т. Бурейчак // Журнал «Я». – 2015. – № 3 (39). – С. 2-5. 2. Гендер для медіа / [Маєрчик М., Малес Л., Марценюк та ін.] : за ред. М. Маєрчик. – [2-ге вид.]. – К.: Критика, 2014. – 220 с. 3. Перехресні стежки українського маскуліного дискурсу : Культура й література ХІХ–ХХІ століть / А. Матусяк [ін.] ; за ред. А. Матусяк. – К.: Laurus, 2014. – 368 с. 4. Burke P. J. The Measurement of Role Identity / P. J. Burke, J. C. Tully // *Social Force* – 1977. – 55 (4). – P. 881–197. 5. Cambridge Dictionary. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://dictionary.cambridge.org>. 6. Fu K. For Today I Am a Boy / Kim Fu. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://kimfu.ca/books/for-today-i-am-a-boy/>. 7. McCall G. J. Identities and Interactions. An Examination of Human Associations in Everyday Life / G. J. McCall, J. L. Simmons. – N. Y.: Free Press, 1978. – 288 p. 8. Oakley A. Matilda's Mistake / A. Oakley. – L.: Flamingo, 1991. – 167 p. 9. Oakley A. The Men's Room / A. Oakley. – L.: Flamingo, 1991. – 312 p. 10. Peters J. A. Luna / Julie Ann Peters. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.bestfreenovels.net/Young-adult/Luna/>.

**Б. О. Коваленко**

## НАРОДНІ ПІСНІ ЯК ДЖЕРЕЛО НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Спадщина С. Руданського – видатного українського письменника другої половини ХІХ ст. – різноманітна своїми темами і жанрами. Сучасний читач знає його як автора гуморесок-співомовок, ліричних пісень, балад, байок і перекладів російських, західнослов'янських і античних поезій. Однак свою творчу діяльність він розпочав як фольклорист.

Перші фольклорні записи С. Руданського припадають на 40-50 роки ХІХ ст. Про Руданського-етнографа писали А.Ю. Кримський та М.З. Левченко, які зазначали, що почав він збирати фольклор не пізніше 1852-го р., прозаїчні космогонічні оповідки фіксував від наймита Вакули («Вакуліні оповідки») [1], записував також народні пісні, до деяких додавав і ноти. Основу фольклорної спадщини поета складають рукописні книжки «Народні малоросійські пісні, зібрані в Подільській губернії» та «Копа пісень». До фольклорних записів поета належать також віршовані приказки та прислів'я, які він зафіксував у с. Хомутинець Вінницького повіту.

Пісні<sup>‡</sup>, зібрані Степаном Руданським, відбивають подільські говіркові риси. У збірці, датованій 1852 роком, відбито ряд говіркових рис, наприклад: «Тумань, тумань по долини, Широкий лысть на ялыни; А ще ширшій на дубочку...Кличе голубь голубочку *Хоць* не свою, то чужую Ходы сердце *поцюлюю!*» (вживання *ц'* замість *ч* у слові *хоча*; замість [i] (<h) виступає [y] внаслідок уподібнення до [y]); «Возьмы мою милую Щей дытину малую А даремне несхочу Срибломь *злотомь*

---

<sup>‡</sup> Матеріалом ми обрали рукопис: С.В. Руданський Збірка народних пісень. Відділ рукописних фондів і текстології Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. – Фонд 63. – Од. зб. 1. У прикладах правопис збережено.

заплачу» (випадки неповноголосся); «Поховаю у саду Щей рожою *обсажу* Скажуть *люде* що кохав Що въ садочку поховавъ» (відсутність чергування [д] – [дж]; закінчення -е у слові *люди*); «Ой ты дубе *кучеравий* Лысть на тоби *расный*» (твердість приголосного *р*); «*Хоць* я тоби не дамъ лыха *Дадуть* тобі *люде* Буде *трасты* симъ литъ *трастя* А *смерты* не буде» (вживання *ц'* замість *ч* у слові *хоча*; стверділий кінцевий [т'] у дієсловах; флексія -е у слові *люди*; твердість приголосного *р*; закінчення -и у формі Р. відм. однини іменників III відміни); «Хто хоче любыты молоду дивчыну Нехай зготує собі *домувыну*» (випадки так званого *укання*); «Ой виддала мене маты За кого я хтила Незлизае нагаючка Да изъ мого тила» (випадання звука у середині слова у формах дієслова *хотіти*); «Ой Семене ой Семене, семене Чомъ не *ходишь*, не *говоришь* до мене Чомъ душею и Машею *незовешь* Прыйде вечирь самъ до *гыншои* *идешь* Пидь полою медь, горивочку несешь» (збереження м'якості шиплячих та африкат; вживання приставних [з], [в] перед голосними); «Запалылы сосну Видь верха до споду Ой сосонка *горыть* Дивчына *говорить*»; «Ой у полю въ полю Вода човна *носыть* Тамъ мыла мылого Якъ голуба *просить*» (стверділий кінцевий [т'] у дієсловах); «Ой на ставу на ставочку Тамъ *плывають* череночки *Идна* къ други преплывае Которая пару мае А которая немає До берига видплывае А я жыю *въ божии кари* Не давъ Господь *пари*» (стверділий кінцевий [т'] у дієсловах; говіркова форма числівника *один*; у давальному і місцевому відмінках однини прикметників та неособових займенників жіночого роду наявні звичайні усічені закінчення з опущеним [й]; залишки двоїни); «Ой я буду говорыты Що видь людей чую Ой що въ тебе моя мыла *Гыншии* ночують» (вживання приставних [з], [в] перед голосними); «Ой вернысь мылая Ой вернысь додому Вже буду жыты До *смерты* съ тобою» (закінчення -и у формі Р. відм. однини іменників III відміни); «На городи сино Два голубы сило Ой десь мое серденятко *Вечераты схтило*» (твердість приголосного *р*; випадання звука у середині слова у формах дієслова *хотіти*) тощо.

Отже, народні пісні, записані С. Руданським у середині XIX ст., презентують основні ознаки подільського говору і можуть слугувати цінним і надійним джерелом для вивчення динаміки діалектного мовлення Поділля.

### Список використаних джерел

1. Кримський А.Ю., Левченко М.З. *Знадобы до життєпису Ст. Руданського*. К., 1926.

**O. I. Shovak**

## ON THE ESSENCE OF PARALANGUAGE AS THE COMPONENT OF NON-VERBAL COMMUNICATION

One of the most important problems of modern linguistics is the analysis of the communicative activity of the person in general and the study of the interconnection of verbal and non-verbal means in particular. Until the beginning of the 21<sup>st</sup> century the consideration of non-verbal communication has touched upon the scope of psychologists, but we can't deny the fact that different elements of non-verbal communication have attracted the attention of the linguists. The *topicality* of the paper is preconditioned by the general orientation of modern linguistics towards the analysis of the ways and means a language possesses for the realization of different properties of speech which, in their turn, proved to be an important means of non-verbal communication.

The Latin root of «communication» – *communicare* – means «to share» or «to be in relation with, to share, divide out; communicate, impart, inform; join, unite, participate in» [1]. Some scholars limit their definitions of communication rather narrowly, saying that communication is the process whereby one person tells another something through the written or spoken word. The idea of sharing the information is the principal one in most definitions.